

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razen ne-
delj in praznikov ob 4. uri
popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri
dopolodne.

Nefrankirani dopisi se ne
sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uva-
žujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravištevje:
Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za avstro-
ogrske dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12.50
četrtletno . . . K 6.80
mesečno . . . K 2.10
Za Nemčijo:
celoletno . . . K 28.—
za vse druge de-
žele i. Ameriko K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za oglase (inserate) se
plačuje od četverstopne
petit vrste po 12 h, za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Štev. 116.

Telefonska številka 85.

Celje, v ponedeljek, dne 24. maja 1909.

Čekovni račun 48.817.

Leto I.

Sijajna zmaga narodne stranke v slov. trgih.

Kakor razvidno iz spodaj sledečih poročil je vključ ob-
ogromnemu klerikalnemu pritisku v skupini štajerskih trgov
dobil pri današnjih volitvah kandidat narodne stranke dr. Vek.
Kukovec nad dvetretjinsko večino nad dr. Medvedom. Izid
iz Veržeja in Studencev še ni znan, računati je pa tam skupno
na okoli 80 naprednih in 50 klerikalnih glasov. — Slava slo-
venskim tržanom!

Izid današnjih volitev v skupini slovenskih trgov.

Trgi	Število volilcev	Dr. Kukovec	Dr. Medved	Izostali
Gornjigrad . . .	49	24	20	5
Mozirje . . .	47	20	12	15
Vransko . . .	53	27	18	5
Braslovče . . .	34	14	15	8
Žalec . . .	58	54	2	2
Št. Jur ob juž. žel. . .	28	17	8	3
Rajhenburg . . .	36	10	15	11
Kozje . . .	54	14	24	16
Šmarje . . .	45	31	9	5
Ljubno . . .	30	7	18	5
Središče (dozdaj) . . .	135	124	5	6

O poljsko-madžarskem bratenju.

Nedavno tega so poslali Madžari
nekoliko svojih viteških sinov v Krakov
in Lvov na posete k Poljakom. Ob tej
priliki so se vršile slavnosti, govorili
govori o sorednosti političnih in kul-
turnih stremenj obeh narodov, s
kratka v ozkem krogu slahcicev in njih
novinarjev se je zvršilo nekako pobra-
tenje, nad katerim se je po vsej pra-
vici vsak odkritotrčen Slovan škanda-
liziral. Baš te dni se vrši v Pragi
oikline predavanje o Poljaki. — Ne-
koliko poljskih in čeških učencev in
publicistov je sklenilo zblížati oba na-
roda na ta način, da pouči širše češko
občinstvo o poljski zgodovini in o polj-
skem narodu, da vzbudi na ta način

v kolikor mogoče širokih vrstah češkega
prebivalstva Prage globokejšo zani-
manje za bratski poljski narod in postavi
tako zblížanje obeh slovenskih plemen
s stališča lepih in sladkih fraz o brat-
stvu itd. na realna tla medsebojnega
spoznavanja in razumevanja. Med pre-
davatelji je bil tudi dr. Feliks Konecni,
urednik znane revije Świat Słowiański.

Nek sotrudnik „Časa“ je prosil
tega odličnega publicista poljskega,
naj mu pove svoje mnenje o poljsko-
madžarskem bratenju. Dr. Konecni je
odgovoril: „Ne samo s slovenskega sta-
lišča, ampak tudi samo s poljskega
stališča moram biti proti takemu poljsko-
madžarskemu zblíževanju. V meni vstaja
po takem madžarskem posetu strah,
kaka nesreča neki čaka naš narod.
Saj na to pač lahko z vse sigurnostjo

računamo, da Madžari z Berlinom nekaj
pripravljajo proti nam in da se zato z
nami družijo. To je že njih navada.
Ko so se začeli Madžari bratiti s Srbi,
prišlo je do veleizdajske pravde v Za-
grebn, katere začetek vendar sega do
časa madžarskega poseta v Belemgradu.
S Hrvati je podobno. Reška resolucija
je bila uvod k najnovejšim jezikovnim,
političnim in gospodarskim nasilnostim
na Hrvatskem.“

„Tudi mi Čehi imamo podobne
skušnje. Ko se je začela češko-madž-
arska akcija, je že koj v času prvega
snubenja spregovoril madžarski „prij-
atelj“ Lengyel v ogrskem parlamentu
oster govor proti uveljavljanju češ-
kega kapitala na Ogrskem“, pripomnil
je urednik „Časa“.

„Vidite torej, da se ne motim.
Pisal sem o tem minoli teden v Dzien-
niku Poznanjskem. Zdi se mi, da bode
ves ta madžarski poset v Lvovni služil
samo hakatizmu. Gre za ogrsko agrarno
banko za Bosno in Hercegovino —
madžarski interes — za nakup ruske
Poljske od strani Nemčije za kakih 8
milijard rubljev — nemški interes —
te dni gre za rešitev politične krize
na Ogrskem, Madžari bi radi pritisnili
na krono češ, glej, tudi Poljaki gredo
z nami. Madžari, mojstri v delitvi dela,
disciplinirani politiki, delajo na vseh
straneh, z vsemi sredstvi. Mi Poljaki
bi pa naj bili ono jagnje, ki bi bilo
žrtvovano za njih grehe. — Kaj mi-
slim o vzrokih poljskih simpatij do
Madžarov? Gotovo, da imamo skupne
zgodovinske tradicije. Skupaj smo se
bojevali za svobodo. Glavni vzrok v
zadnjem času je pa nenavadna prijaz-
nost Madžarov do nas Poljakov na
polju družabnih dotikov. Ako pride
Poljak na Ogrsko, postane takoj privi-
legirana oseba, katera ima povsod pri-
stop ter je povsod z navdušenjem
sprejeta. Široka javnost nič ne ve o
tem, kar se godi za kulisami, ta vidi
samo kavlirstvo Madžarov. Pa kljub
temu se začneja Poljsko dandanes
znebivati tega navdušenja za Madžare
in pri lvovskem posetu je bil morda

edino le Kurier Lwowski brezpogojno
za poljskomadžarsko zvezo, vsi drugi
časopisi niso pozabili dostaviti, da ni-
kakor ne morejo odobravati madžar-
skega zatiranja Slovakov.“

O češko-slovaških odnosajih je iz-
javil dr. Konecni: „Že leta in leta
zasledujem z zanimanjem prizadevanja
za češko-slovaško zblížanje. Vidim v
tem važno delo za slovansko bodočnost.
Prav je, da v današnjih razmerah, ko
so Slovaki odtrgani, prepuščajo Čehi
Slovakom v jezikovnih vprašanjih po-
polno samonpravo. Bilo bi neizmerne-
ga pomena, ako bi navstalo med Čehi in
Slovaki nekako sporazumljenje tudi v
političnem delu. Kako drugačno lice
bi imelo slovansko vprašanje v monar-
hiji, kako popolnoma drugačno bi bilo
naše razmerje z Ogrsko, ako bi mogli
reči, da sega češko vprašanje celo tja
na Ogrsko! Pa to so vprašanja bodoč-
nosti, naša dolžnost je pa pripravljati
tla za skupno postopanje in za spora-
zumljenje med slovanskimi narodi.“

Predavanje o Poljaki za Čehi in
o Čehih za Poljake, delovanje češkega
razumništva za narodno probujno in
gospodarsko emancipacijo Slovakov je
na avstro-ogrskem severu prvi nade-
budni korak na poti do trajnega in
istinitega sporazumljenja med temi slo-
vanskimi narodi. — Ali bi ne bil že
skrajni čas, da začno tudi Jugoslovani
resno misliti na to, kako bi postavili
jugoslovansko idejo na istotako realno
podlago medsebojnega spoznavanja in
razumevanja? — V tem obziru kljub
vsemu, kar se govori in piše, nismo
še prišli nad nivo slovensko-hrvatskih
veselje in slavnostnih banketov, pra-
vega dela smo pa še malo storili.

Politična kronika.

b iz proračunskega odseka. V raz-
pravi o proračunu finančnega mini-
sterstva je zahteval posl. Fuchs, naj
bi se konvermija državnih dolgov iz
1868. leta dokončala, nadalje, naj vlada
predloži načrt novega pristojbin-
skega zakona. Poslanec Kotláf je

LISTEK.

Izlet gospoda Broučka v 15. stoletje.

Čelki opisal Svatopluk Čech. — Poslovenil
Stanko Svetina. Dalje.

Med tem je premišljal predvsem
na skrivališče v vinogradu, toda obe-
nem je prišel do prepričanja, da stori
najbolje, ako se preseli iz nevarne Prage
za sedaj na goro Vitkovo k Žižki, ka-
terega trdni tabor mu nudizavetje vsaj
do onega časa, ko bo ustaja v Pragi
zadušana.

S to mislijo se je pomikal previdno
naprej in je bil že blizu vinograda, ko
se je ozrl nazaj in je zapazil novo
zmeno na bojišču, ki ga je presenetila.
Nove bojne trume Pražanov, sedaj ure-
jene in s svojimi poveljniki na čelu, so
se otrgale od vrat Poriških in Gorskih,

toda sovražna konjica, jih ni počakala,
ampak je naenkrat obrnila svoje konje
in je odjezdila k reki.

V tem je gospod Brouček zaslišal
blizu sebe korake in glasove, v smeri
od vinograda in v hipu se je napravil
za živega mrtveca.

Od vinograda sta prihajala dva
oborožena moža in že je razločno čul
njun razgovor.

„Glej, Nemci zopet bredejo čez
reko“, je govoril eden. „Gotovo je ho-
tel Sigmund poskusiti Pražane, kako se
bodo branili.“

„In začetek ni bil dober“, je do-
dal drugi mož. „Vsuli so se preveč po-
hlepno, brez voditeljev, ki urejujejo boj,
in sprednji so se spoprijeli z mnogo
močnejšo konjico, ki jih je mogla zato
lahko odbiti. To jim bo drugič vsaj v
pouk. — Glej, tu leži eden, in zdi se
mi, da je še živ.“

Gospod Brouček, sodeč po pogo-
voru prihajajočih, da sta Tahorita, se
je zbudil iz svoje hlinjene smrti in je
je s težkim vzdihom na pol obrnil.

Zagledal je pred seboj, visokega,
širokoplečatega moža, s poveljniško vna-
njostjo, s čelado na glavi in z železnim
mlatom v roki, poleg njega je stalslok
mož bledega obraza, toda strastno pla-
menečih, črnih oči. Črna njegova obleka,
črna halja, vranji lasje in brada so de-
lali ostro nasprotje njegovemu biedemu
obličju in na gospoda Broučka skoro
pošasten vtis; ob boku je imel dolg
meč, a pod pozduho neko knjigo, v de-
beli, kožnati vezbi.

„Ali si ranjen?“ je vprašal mož z
mlatom.

„Mogoče, da sem se notranje kaj
poškodoval“, je zastokal g. Brouček,
„ali sem morda omedlel.“

„Glej, torej plašč je okrvavljen“,
ga je mož opozoril.

„Okrvavljen?“ je zaklical z grozo
naš junak in je hitro skočil na nogo.
Osupel je zagledal na plašču kri in se
je začel hitro otipavati, če je morda
vendar na kak čuden način dobil rano;
toda zapazil ni ničesar in tudi čutil ne,
kar bi potrdilo strašno sumnjo.

Ta kri na gospoda Broučka plašču
ostane najbrže za vedno nerazrešljiva
nganka. Morda je bila to v krčmi raz-
lita medica, ki je bila na vijolčastem
plašču podobna krvi, morda se je za-
sadila puščica kakega Pražana v so-
vražnikovega konja ravno v onem tre-
notku, ko je skočil čez njega in je
brizgnila pri tem kri na plašč, ali je
ranila morda na vse zadnje Broučkova
sulica, ko je padel, s kakim čudnim
obratom konja in je povzročila ta ču-
dež: ta vprašanja uvrsti najbrže Klio
med svoje večne rganke.

Dalje prih.

ostro kritiziral fin. načrt ministra Bilinjskega, prav odločno je pa tudi obsojal krivičnost v personalnih razmerah fin. ministerstva in generalne tobačne režije. Od 112 konceptnih uradnikov fin. ministerstva je 92 Nemcev, 13 Poljakov, 6 Čehov, 1 Italijan, Slovenci in Hrvatje nimajo tam ne enega svojih. Med računskimi uradniki je 127 Nemcev, 7 Poljakov in 6 Čehov. Slovenci in Hrvatje pa menda tudi ni, vsaj ne na višjih mestih. Pri ravnateljstvu tobačne režije je od 173 uradnikov 149 Nemcev, 17 Čehov, 2 Poljaka, 1 Slovenec in 1 Rusin. Poslanec dr. Ploj se je pritoževal zaradi zapostavljanja slovenščine pri finančnih prokuraturah v Gradcu in v Ljubljani. Iz govora finančnega ministra Bilinjskega navajamo, da je obljubil, da se bode pri bodočih emisijah postopalo tako, da se bodo posla udeležile ne samo nemške, ampak tudi druge večje banke v posameznih provincih. O davkih govoreč, je dejal minister, da osebni davek ne zadovoljuje. Proti odstranjenju nekaterih zastarelih davkov, kakor davka na petrolej, na meso in male loterije bi nič ne imel, ako bi našel za to kako nadomestilo. Zakon o hišnem razrednem davku bo v kratkem predložen, o reformi hišno najemniškega davka se pa mora sporazumeti z davčnim odsekom. Dokončanje konverzije državnih dolgov od 1868. l. je odvisno od imetnikov obligacij. O svojem finančnem načrtu je dejal minist. Bilinjski, da ga vlada niti ne menja, niti ne preklicuje. Zbornica ali odsek naj izvedeta na tem načrtu one premene, ki se jim zde potrebne, ako bi se pa te premene tikale temeljnih določb njegovega načrta, potem bi pač minister ne mogel več nositi odgovornosti za nje. Ponačljaj je še to, kar je že dejal, da bi projektirani novi davki davali državi samo po 20 mil. na leto, da rastejo prejemki države po 100 milj., izdatki pa po 160 do 165 milj. na leto in da treba vsled tega misliti na povišanje rednih prejemkov, da se izognemo deficitu.

Minister je govoril o novih davčnih projektih in sicer: Kani zvišati dohodninski davek, ki sega sedaj do najvišje mere od 5% do najvišje mere od 6% in sicer na ta način, da upelje na dohodke, kateri presesegajo 20.000 K na leto progresivni tarif od 5% do 20%. Nadalje bi se dal upeljati davek na stare samce in sicer na tak način, da bi se povišal dohodninski davek onim osebam, katere nimajo za nikogar skrbeti za 15%, onim pa, ki imajo skrbeti za jedno osebo za 10%. Izdeluje se tudi načrt zakona, po katerem se ne bodo šteli v mejah do 4000 K na leto, zaslužki članov rodbine izven doma k dohodkom načelnika rodbine, temveč se bodo ti prejemki ali zaslužki posebej obdačili, eksistenčni minimum je določen na 1200 K in je davka prost. Misli se nadalje uvesti davek na tantieme in sicer v odmeri od 2, 4, 6 in 8%, davek na dividende presegaajoče 10% bode povišan od 2 in 4% na 6%. Vsi ti novi davki bi pa komaj dali 10 milijonov. Toliko bode dal tudi davek na dedščine. Vlada pa študira tudi še o drugih davčnih načrtih. — Razprava o proračunu fin. ministerstva je končana, sedaj je na vrsti proračun poljedelskega ministerstva. Posl. Ploj opozarja vlado, da grozi tudi letos suša, ki bode oškodovala pridelek krme. Vlada naj že o pravem času ukrene potrebno, da bode prizadetim živinorejcem na Spodnjem Štajerskem dala hitreje in izdatnejšo pomoč kot ansko leto, ko jih je zadela podobna

nezgoda. Opisuje nadalje škode, ki so zadele spodnještajerske vinogradnike, kateri še niso mogli prodati lanskega pridelka ter zahteva, naj vlada podeli državne podpore za zgradbo kleti in zadrževanje vina. — Končno predlaga resolucijo, naj se osnuje v Sv. Lovrencu v Slov. goricah kobilarno. — Razprava se danes nadaljuje.

b Poljaki in premena vladnega sistema. Poročilo o seji Poljskega kola, v kateri je bil predlog poslanca Stapijskega odkazan parlamentarni komisiji (torej ne naravnost sprejet, kakor smo zadnjič poročali), naj bi si Poljaki prizadevali sestaviti večino, v kateri bi poleg Poljakov sodelovali tudi drugi Slovani, je Nemci prav neprijetno zadelo. Nemci namreč prav dobro vedo, da je njih vlada in večina odkazana na milost in nemilost Poljakov in da je bode takoj konec, kakor hitro Poljaki opuste svojo dosedanje prav malo dostojno taktiko. „N. Fr. Pr.“ od 21. t. m. precej odkrito priznava ta neprijetni utis, tolaži se pa s tem, da predlog še ni bil definitivno sprejet in da so nekateri somišljeniki Stapijskega glasovali proti njemu. Isti list pravi, da je ta predlog prav gotovo naperjen proti Bilinjskemu, a tudi proti celemu kabinetu, da je pa v klubu večina, ki ne mara tako ostro demonstirati proti sedanjemu kabinetu. — Naj že bode kar hoče, gotovo je to, da se tudi v Poljskem kolu oglašajo opozicija proti dosednji kliki — in to je dobro.

b Ogrska kriza. Dr. Wekerle je konferiral s Košutom in Szellom in je prišel danes v avdienco k cesarju na Dunaj. Listi pričakujejo, da pride sedaj že do razvozljanja krize. Nek madžarski list poroča, da je prestolonaslednik v pogovoru z grofom Franc Thunom in Deymom dejal, da treba apelirati na Ogrskem splošno in tajno volilno pravico, toda v tem smislu, kakor to sedanja večina zahteva. „Na Ogrskem ne smemo izigravati narodnosti proti Madžarom. Dogodki v Avstriji so me poučili, da je mogoče na Ogrskem vladati samo z Madžari, čeprav sem bil prej drugega prepričanja.“ — Madžarski listi z veliko naslado širijo to izjavo, o kateri pa dunajski poročajo, da ni resnična. S takimi sredstvi si hočejo pomagati iz zadrege.

v Francija. Stavka poštnih in brzojavnih uradnikov in uslužbencev se je popolnoma ponesrečila. Na shodu delavcev v Parizu dne 21. tm. je bila sprejeta resolucija, s katero osrednja zveza delavskih društev poziva, naj se stavka takoj zaključi. V imenu odbora poštnih uradnikov je poslal Pauron centrali delavskih društev pismo, v katerem poziva delavstvo, ki se je bilo proglasilo s stavkujočimi uradniki za solidarno, naj ne prinaša nepotrebnih žrtev in naj stavljanje opusti. Stavkujoči so torej kapitulirali in se ndali Clemenceauovi vladi na milost in nemilost ter ne morejo upati, da bode ta posebno obzirna z njimi. Cela vrsta brzojavnih uradnikov je že bila odpuščena iz službe in mnoge še čaka ista usoda. Najžalostnejše na vsej stvari je to, da se vlada ne bode več pogajala s svojimi uslužbenci, da jim bode mariveč diktirala svoje pogoje. Dosedaj se je bala, da naleti na odločen odpor uradništva, sedaj se je pa prepričala, da je strah večji in močnejši nego čut vzajemnosti. Pomanjkanje smisla za skupne koristi je bil prvi in glavni vzrok neuspeha cele stavke. Mnogo je pa zakrivila tudi neprevidnost voditeljev, ki so pozabili na to, da stavka ni strašilo, s katerim bi se moglo groziti vsakih 5 do 6 tednov. Vlada se je pripravila na odpor, uslužbenci pa se niso čutili dovolj močne, da bi se bili mogli

spustiti v dolg boj. Nada v pomoč od strani delavstva se je izjalovila, ker je delavstvo valed vednih in večinoma ponesrečenih stavk že ozlovoljeno ter nima zaupanja v splošno stavko, ki je pri sedanji dezorganizaciji delavskih moči na Francoskem tudi nemogoča.

v Dolgovi Nemčije. Dr. Otto Most, ravnatelj statističnega urada v Düsseldorfu objavlja razpravo o dolgovih nemške države, posamičnih zveznih držav in mest. Po tej statistiki znašajo dolgovi monarhije 4.403'4 mil. mark, dolgovi nemških zveznih držav znašajo skupaj 12.960'4 mil. mark in dolgovi mest 6.560'5 mil. mark, od zadnje svote spada na občine z več ko deset tisoč prebivalcev skupaj 5.295'7 mil. mark. Z obzirom na to ogromno zadolženost monarhije ter posameznih držav in občin pač ni čuda, da se Bülow trudi izvesti davčno reformo, ki bi donasala monarhiji 400 do 500 mil. mark na leto več dohodkov.

v Rusija. Reakcija postaja če dalje bolj mogočna. Celo nazadnjaški Stolipin ji več dovolj in zdi se, da bode zloglasni V. F. Trepov, ki je bil nedavno v Carskem selu tako milostno sprejet, njegov naslednik.

v Turčija. „Magdeburger Ztg.“ poroča, da je preiskovanje o protirevoluciji od 13. aprila zaključeno. Glavni krivci so: odstavljani sultan Abdul Hamid, prejšnji veliki vezir Kiamil paša, evnuha Nadir in Džehvet, princ Burhan Eddin, general Tahir in urednik „Ikdam“-a, Ali Kemal.

v Anglija. Admiral lord Berešford je na banketu v svojem govoru dejal, da je nepotrebno, da bi kolonije pošiljale denar za stavbo Dreadnaughtov torpedovk in križarjev, najraje same gradijo bojne ladije, katere bi tvorile z angleško bojno mornarico tako celoto, da bi onemogočile vsako vojsko proti Angliji. Z obzirom na oboroževanje drugih držav je baje neobhodno potrebno, da zgradi Anglija 8 Dreadnaughtov, da tako vsaj deloma dohiti, kar je zadnja 4 leta zamudila. — Blaznost oboroževanja raste po celem svetu in grozi, ako pojde tako naprej, uničiti blagostanje vseh civiliziranih narodov.

Dnevna kronika.

o Kazensko postopanje proti poslancu Freslu ustavljeno. — Poslanec Fresl je 2. decembra l. l. v češkem gledališču v Plzni povzročil, da se je odstranila slika poklonstvo cesarju in zabranil, da bi se igrala ljudska himna. Vsled tega je bila proti njemu naperjena tožba radi razžaljenja veličanstva in javnega nasilstva. To kazensko postopanje se je sedaj ustavilo.

d Prvi bolgarski časnikar pri veleizdajskem procesu v Zagrebu. V petek je došel v Zagreb g. Vasiljev, poročevalec sofijskega časnika „Vrijeme“ in prisostvoval veleizdajskemu procesu. To je prvi bolgarski poročevalec o tem procesu.

d Nova brošura Gjorgja Nastića. Najni predlog poslanca Masaryka o veleizdajskem procesu v Zagrebu je dal Nastiću, ki trpi na grafomaniji, zopet snovi, da si utrdi svoje ime književnika. Z Dunaja namreč poročajo, da se Nastić pogaja z nekim tiskarjem za tiskanje nove brošure, ki bo naslovljena: Moje afere število II.

d FML. Ivan vitez Tomičić Goriški je umrl v noči od 20. na 21. t. m. na Dunaju. Pokojni je bil brat hrvaškega delegata FML. Jurija Tomičića. Posebne zasluge ima za bosansko-hercegovinsko orožništvo. V „Prosveti“ je izdal s pomočjo svojega brata zgodovinsko delo o starih hrvaških generalih.

Štajerske novice.

o Vabillo k seji. K seji izvrševalnega odbora narodne stranke uljudno vabim vse člane za jutri torek zvečer ob 8. uri v mojem stanovanju. — Na dnevnem redu je določitev izvanrednega glavnega zbora stranke.

Dr. Kukovec.

o Dr. Medved v volilnem boju. Kaplani so v Žalcu delili „Deutsche Wacht“ in agitirali zoper dr. Kukovca, rekoč, da je neveljavno njega voliti, ker je dobil neko globo zaradi žaljivih ovadb zoper celjske Nemce zaradi septemberskih dogodkov. Kdor ve, da je dr. Kukovec sodniji še mnogo manj naznanil, nego so Nemci res storili, mora dr. Medveda čestitati na načinu agitacije.

o Samostojnost dr. Medveda v zadnjih urah. Dr. Medved je še zadnje dni zboroval s Piškom v Rajhenburgu in v Studencih. Za dr. Medveda je lazil dr. Verstovšek okoli Vranskega in Mozirja, Pušenjak je imel shod za dr. Medveda v Gornjemgradu in Ljubnem, dr. Korošec v Kozjem in bogoslovni profesor dr. Kovačič že drugičkrat v Veržeru pod naslovom: „Bitka pri Aspernu“.

o Volilno gibanje v Studencih. — Dne 8. t. m. je dr. Medvedov list „Straža“ pisal, da je v Studencih pri Mariboru 89 slovenskih volilcev, ki bodo vsi volili samostojnega kandidata in ne dr. Kukovca. — „Marburger Zeitung“ piše preteklo soboto, da je nemško politično vodstvo Nemcem prepovedalo udeležiti se volitve za katerega koli Slovenca. — Socijalni demokrati so sklenili volilcem pustiti glede teh volitev prosto roko, da volijo ali ne in da volijo kogar hočejo. — Dne 6. t. m. je dr. Kukovec v Studencih na volilnem shodu izjavil, da se za nemške glasove kot narodnjak ne poteguje. — Dne 16. t. m. je še nek Fanecl pri Nemcih in socijalistih agitiral za dr. Medveda.

o Klerikalci in volitve v dvojezičnih mestih. Dne 2. aprila je poročalo glasilo klerikalne stranke „Straža“, da mariborski duhovniki tudi v pomembnih mestih nočejo nič vedeti o skupnem slovenskem kandidatu. Dne 4. m. je dr. Gvido Sernec na glavnem zboru narodne stranke izjavil, da prevzame v tem smislu kandidature kot slovenski napredni števeni kandidat in pričakuje, da bodo klerikalci s svoje strani izkazali, koliko glasov oni štejejo. Klerikalci pa v teh mestih in trgih niso z mazincem ganili, ampak so se bojevali le zoper Slovence dr. Kukovca v slovenskih trgih. „Straža“ dne 21. t. m. milostno objavlja, da bodo tudi klerikalci dr. Serneca volili, če izjavi, da ni kandidat nar. stranke in se je isto dr. Sernecu osebno naznanilo. Ker je pa tudi to bila le past za dr. Serneca in narodno stranko, se na prvotno zavzetem stališču s strani dr. Gvidona Serneca tudi v zadnjem hipu kaka sprememba ni smatrala niti iz narodnega niti iz strankarskega stališča kot primerna.

o Ljutomer. V soboto dne 22. t. m. zvečer se je predstavil g. kandidat dr. Gvidon Sernec svojim volilcem v Ljutomeru. Shodu, ki je bil dobro obiskan, je predsedoval g. Seršen. Gosp. kandidat je razvil v daljšem govoru svoj program, nato je spregovoril še g. dr. Grossmann. Kandidatura g. dr. Serneca je bila soglasno sprejeta.

o V Slovenski Bistrici se je vršil v nedeljo 23. t. m. dobro obiskan shod volilcev v hotelu „Avstrija“. V predsedstvo shoda so bili izvoljeni gg. dr. Lemež, Krulc, Založnik. G. dr. Sernec je v svojem govoru omenil med drugim krivično volilno geometrijo, valed ka-

Kupujte narodni kolek!

tere mora 10.000 Slovencev po trgih in mestih pripomoči 18.000 Nemcem do absolutne politične vlade. G. Ivan Prekoršek je povdarjal važnost števne kandidature kot velikega obrambnega sredstva, ki se ga mora posluževati vsaka brezpravna manjšina in opozicija. Govoril je še g. Založnik, ki je omenjal tudi boje za domači mestni zastop ter priporočal kandidaturu g. dr. Serneca. Nato je g. predsednik dr. Lemež v navdušenih besedah zaključil shod ter pozival vse navzoče, da od daje kot en mož svoj glas slovenskemu kandidatu.

o Sloboda v Celju ali renegati vkup! Ker je nemški meščanski učitelj Aistrich prijavil samostojno kandidaturu nasproti narodnemu odpadniku Woschnaggu, mu dr. Ambroschitz (kot sorenegat) v „Deutsche Wacht“ grozi, da ne sme biti v nobenem nemškem društvu več in se ne sme niti vvesti k nobenemu nemškemu omizju. To je nemška svoboda! In vendar je sledeče resnica: Ko je leta 1883 ali 1884 priredil mozirski Sokol izlet v Šoštanj, sta ga sprejela pred trgov v sokolskem kroju ob velikanskem navdušenju tisočglave množice bratrance Ivana Vošnjaka, prejšnji slovenski poslanec, in sedanji nemški celjski kandidat, ki se zdaj piše Haus Woschnagg. Glej dotično poročilo v „Slovenskem Narodu“. Imamo za to tudi ugledne priče.

o Sobotni poziv vahtarice, da se učitelja Aistricha na meščanski šoli ne sme trpeti več v nobenem nemškem društvu, v nobeni nemški družbi, v nobeni nemški gostilni in pri nobeni nemški mizi, ker si je upal kandidirati proti volji nemških močotcev v Celju, je že rodil svoje sadove. Včeraj je sedel kandidat Aistrich v neki kavarni v družbi nekoga učitelja in potnika Bayerja. Kar pride meninici tebi nič k mizi Gastav Stiger in pripelje Bayerja precej gorko zaušnico in vse tri opsuje s šufiti. In to popolnoma brez vsakega povoda. Tudi dokaz nemške nadvrednosti in olike, da se ozmerja vsakega, kdor si upa imeti lastno sodbo v politiki s šuftom!

o Nem. števni kandidat Aistrich je poskušal danes rešiti omadeževano čast celjskega nemštva s tem, da je kandidiral proti slovenskemu odpadniku. Kdo bi se ne smejal Aistrichovi navivnosti? Mož, ki je že dalj časa v Celju, bi moral vendar vedeti, da na vsem Spodnjem Štajerskem ni 60 pristnih Nemcev, v Celju se jih pa lahko prešteje na prstih ene roke. Iz tega bi Aistrich pač lahko sklepal, da so Hans Woschnagga, nekdanjega Sokola, postavili za kandidata sami renegate. Nam se zdi to popolnoma pravilno, ako si renegati izberejo renegata za kandidata in gredo zanj v volilni boj ter ga volijo. Gliha skup štrih. Seveda celjskim renegatom sedaj ni všeč, da so tudi Nemci v Celju postavili svojega števne kandidata ter strešajo svojo jezo, sedaj čujte, ne več nad Slovence, ampak nad Nemci. Kako se svet obrača. Mož, ki je nosil v Ptuj gnjila jajca in potem pobijal mirne Slovence, sedaj pretepa v Celju čisto krvne Nemce. Povsod se pač pokaže, da ni mogoče utajiti plemenske razlike. Za nas Slovence je Aistrichova kandidatura v toliko zanimiva, ker se bodo prešteli pri današnji volitvi glasovi Slovencev, Nemcev in renegatov. Bomo videli, katerih je več v Celju, Slovencev ali Nemcev.

v Iz poštne službe. Aspirantinja L. Kreisler je imenovana za poštno oficijantinjo 2. razreda v Slov. Bistrici, aspirantinja L. Rotter za poštno oficijantinjo 1. razreda v Slov. Bistrici in aspirantinja Zinnauer za poštno oficijantinjo 1. razreda v Ivnici.

u Dne 27. majnika 1909. se vrši občni zbor Celjskega pevskega društva v „Nar. domu“ ob 1/2 9. uri zvečer. Opozarjamo cenj.člane in prijatelje istega, da se sigurno udeležijo, ker je dnevni red zelo važen in velikega pomena za nadaljni obstoj društva.

Odbor.

o Kako se skrbi za zdravje na mestnih šetališčih v Celju. Včeraj zjutraj sem na sprehodu po mestnem šetališču našel na mizi na hribu ubito mačko. Kadaver je bil poln muh ter je že precej smrdel, zato sem naglo pobegnil odtod. Šele na poziv je stražnik dal mrtvo žival odstraniti in zakopati. Ako se pomisli, v kaki nevarnosti so mimogredoči, ako bi je taka muha pičila in je tako zastrupila, se človek ne more prečuditi malomarnosti javnih organov, ki kaj takega trpe. Menda ti stražniki javnega miru in „red“ pač niso samo zato, da bi se brigali samo za kake pijance, ki spijo ob potih in cestah in bi morali paziti tudi na to, da čimprej odstranijo vse, kar je za javno zdravje tako nevarno, kakor to, kar sem tu opisal.

Šetalec.

o Avtomobil zgorel. V petek zvečer se je na državni cesti med Bruckom in Gradcem vnel bencin na avtomobilu dunajskega dirkača Weidmanna, ki se je peljal k včerajšnji dirki na Riesi pri Gradcu. Avtomobil je v par minutah popolnoma zgorel. Weidman in šofer sta se rešila. Škoda je pokrita z zavarovalnino.

o Samomor. V soboto se je v vrtu gostilne „Burgmaierhof“ v Mariboru ustrelil nek približno 60 letni mož iz revolverja v desno sence. — Njegove identitete še dosedaj niso mogli dognati.

v Kap je zadela v soboto v Mariboru 44 letno Jožefo Gajšek. V petek zvečer je še bila na ulici pri mirozovu.

o Uradne poročila o izidu volitev v ptujsko-ormoškem okraju. Dr. Ploj je dobil 1208 glasov, Kolarič 1078, Meško 2010, Ozmeč 1979, Ornig 302 in Visenjak 186. Izvoljena sta Meško in Ozmeč.

o Socijalni demokrati so v zadnjem trenutku v mariborski privilegirani kuriji postavili lastna kandidata in sicer Adolfa Topf, strankinega tajnika in Filipa Hatz, poslovojdjo.

o „Pomoč“ bogatemu grofu. Pod tem naslovom prinaša „Arbeiterwille“ dopis, v katerem vpraša štajersko namestništvo, ali mu je znano, da je v začetku maja dobila grajščina Griesenegg pri Voitsbergu, ki je last bogatega grofa Ostrofskega, cel vagon sena v podporo, čeravno je okoli Voitsberga zelo mnogo malih posestnikov, ki gotovo težje prenašajo posledice lanske suše, ko pa bogati grof.

o Bankovec za sto kron je izgubila zadnjo sredo na mariborski pošti učenka Terezija Stupan. Našel ga je ključavničarski mojster Pollatschek, ki ga je deklici vrnil.

o Politijski psi v Gradcu. Vsled vabila mestnega sveta kaže danes kraljevi policijski komisar Most iz Saarbrückena v „Leechwaldn“ pri Gradcu 3 policijske pse. Pristop imajo samo vabljeni gostje.

o Pri igranju z vžigalicami se je ponesrečil v Feldbachu 4 letni Karl Pendl. Deček je na potu v deželno bolnico umrl.

o Slovensko krščansko izobraževal. društvo „Domovina“ v Gradcu je sklenilo v nedeljo 16. t. m. na izrednem občnem zboru spremeniti svoja pravila, kakor to dovoljuje § 15 d) dosedanjih pravil, potrjenih od c. kr. namestništva za Štajersko z dne 10. novembra 1905. Z ogromno večino oddanih glasov — 76 nasproti 13, oziroma, če se upošteva le delavce in obrtnike,

42 nasproti 7 — je odobril občni zbor od 7 izmed 9 odbornikov stavljen predlog, da se spremeni društvo v Slovensko podporno in izobraževalno društvo „Domovina“ v Gradcu z vsemi tozadevnimi točkami, da se tako omogoči vstop vsakemu zavednemu Slovencu. S tem se je izpolnila želja vseh društvenikov, izvzemši mikroskopične manjšine istih, katerim je ljubezen do bližnjega in slovenski življenj ne le v Gradcu, ampak povsod deveta briga. Druge ugledne slovenske časnike prosimo za ponatis.

o Graški jesenski sejm. Vodstvo je sklenilo v svoji zadnji seji, da priredi letos poleg trgovske razstave s prodajo na drobno tudi sejm za blago, zaloge vzorcev (ta ideja se je zelo dobro obnesla v Lipskem), da nudi s tem trgovcem priliko, da pokrijejo svoje potreščine na graškem jesenskem sejmu.

o Obešenega so našli v gozdu pri Marija Tost pri Gradcu nekega približno 50 let starega moža. Prepeljali so ga v anatomsni zavod v Gradec.

o Učiteljske za Zgornje Štajersko. V petek je bil deželni poslanec Kunz pri naučnem ministerstvu radi usanovitve učiteljskega za Zgor. Štajersko v Judenburgu. Naučni minister grof Stürgkh mu je zelo zadovoljivo odgovoril. Če pa prosijo Slovenci česa, pa ni nikoli denarja.

o Ožja volitev v 8. volilnem okraju kmečkih občin Bruck-Mürz-zuschlag. Pri ožjih volitvah med kršč. socijalcem Wolsom in nemškim agrarcem Piererjem je bil izvoljen nemški agrarec Pierer. Nemški agrarci imajo sedaj 3 deželnozborske mandate.

Kranjske novice.

o Ljubljansko nemškutarstvo je ob mirozovu vojaške godbe ob priliki slavlja stoletnice bitke pri Aspernu impertinentno demonstriralo proti Slovincem. Menda iz patrijotizma.

o Iz tobačne tovarne. Finančno ministerstvo je imenovalo podravnatelja tobačne tovarne v Pisku, Josipa Proša, uradnikom VII. plačilnega razreda in ga prestavilo v ljubljansko tobačno tovarno.

o Nemško-klerikalna senzacija. V zadnji seji trgovske zbornice je pokazal dr. Ambrositsch original pogodbe slov. napredne stranke na Kranjskem z nemškimi veleposestniki, ki ima Hribarjev podpis. Pogodba je bila sklenjena, da se doseže modus vivendi v dež. zboru. Sicer se pa stranki nista držali te pogodbe.

o Cesarsko zastavo so zažgali na Zoisovi hiši na Bregu v Ljubljani. To dejanje se je gotovo hotelo podtakniti Slovincem. Toda ta načrt Nemcev se jim je vsled njihove nerodnosti izjalovil. — Zastava je začela goreti v sredini in je torej morala biti zapaljena iz hiše ven; v hiši pa stanujejo sami Nemci.

Koroške novice.

a Iz deželne službe. Cesar je vodji okrajnega glavarstva v Šmohorju višjemu okrajnemu komisarju dr. Trotterju podelil naslov in značaj okrajnega glavarja.

v Nesreča na železnici. Iz Celovca se poroča, da je železničar Holovirek, ki je pri odhodu vlaka stal na mostiču, padel tako nesrečno na tračnice, da mu je odrezalo obe noge. Sodi se da bo težko okreval.

v Občinske volitve v Celoven. Nemško nacijski volilni odbor je postavil za dopolnilne občinske volitve za tretji razred tele kandidate: Andrej Berger, Janez Kuder, Janez Morero, Adolf Riedl in Viktor Janez Granig.

„Komunalno društvo“ je tudi postavilo iastne kandidate in sicer župana Nunnerja, Hoferja, Fr. in Gregorija Sattlerja, Baldaufa in Kirchnerja.

a Pokončevanje hroščev. Kakor se je že v kratkem poročalo, je poljedelsko ministerstvo deželnemu odboru dalo na razpolago 10.000 K za pokončevanje hroščev; v ravno isti namen je tudi deželni zbor v svojem zadnjem zasedanju dovolil 5000 K. Deželni odbor pa še komaj lahko začne z razdeljevanjem te vsote občinam, katere so letos obiskali hrošči, ko mu bo znana vsota vseh za pokončevanje hroščev porabljenih zneskov. Občine naj torej ne čakajo izplačila podpor, ki se jim ne more nakazati pred avgustom, temveč naj takoj vse potrebno ukrenejo po navodilih deželne vlade. I'rošnje na deželni odbor za priznanje podpore se pa naj vložijo opremljene z dokazili dejanskih izdatkov do 30. junija pri pristojnem okrajnem glavarstvu.

a Odbor c. kr. kmetijske družbe se je sestavil sledeče: Predsednik ces. svetnik Supersberg, 1. podpredsednik dr. Lemisch, 2. podpredsednik Fr. Kirschner; kot stalni referenti so se določili: Supersberg za osebne in blagajniške zadeve ter za planinsko kulturo, dr. Lemisch za Strutzmannovo ustanovo, nakup strojev in gozdno kulturo, Kirschner za socijalno politiko, pl. Knapitsch za živinozdravništvo, pl. Metnitz za drevesnične in sadjerejske cene, Breitegger za živinske sejme, inspektor Kukutsch za vse panoge živinoreje, ravnatelj Washietl za ponk, združništvo in blagajno in tajnik Kohlert za rastlinstvo in sadjerejo. V odbor za živinorejo so bili izvoljeni Breitegger, Knapitsch, Metnitz, inspektor za živinorejo in ravnatelj kmetijske šole.

a V Šmohorju se je 17. t. m. z dletom zabodel mizar Gansl. Najprvo je zadel ob rebro in še le drugič si je prebodel srce. Vzrok neznan.

a V Vrbi ob Vrbskem jezeru dobijo že najbrž koncem junija električno razsvetljavo. V torek je bila komisijonelna razprava.

a Umor in poskušen samomor. V torek zjutraj je v Podgorju v Rožni dolini ustrelila nadučiteljeva žena Samonig iz doslej neznanega vzroka svojega spečega moža in nato še sebe smrtno obstrelila. Zakonca imata 4 otroke.

a Nemška nestrpnost. V „Freie Stimmen“ se pritožuje baje celovsko prebivalstvo, da se nahajajo na občinskem pokopališču tudi nekateri slovenski napisi in kliče občinski svet na pomoč. Tudi se huđuje, zakaj so smeli na pondeljskem sejmu prodajati kranjski trgovci, dasiravno je lansko leto mestni svet sklenil, da jim ne da več dovoljenja. Vkljub temu pa to celovsko prebivalstvo vedno zatrjuje, da hoče s Slovenci živeti v miru!

Veleizdajski proces v Zagrebu.

57. dan razprave.

5 priča:

Simo Turajlić, bivši mestni sodnik v Cerkvenem Boku.

Dr. Lukinić ugovarja, da se ta priča zapriseže, ker je po aretaciji obtoženih nagovarjal Stojko Dohrman, naj krivo priča in ji za to obljubil 200 K. Ker je ta Dohrman sedaj v Zagrebu, se naj poprej ona zaslži. Nadalje je Simo Turajlić v sovrastvu z obtoženci, s katerimi se je tožaril, a je pri vseh tožbah propadel.

Drž. pravdn. se protivi predlogu zagovornika. Pričo se je dolžilo, da je kradel čebelo, a dokazano je, da je on najboljši čebelar v okraju. Pričo se je teroriziralo; zaprli so ga takoj po prvem zaslišanju. Sedaj ga zopet dolže, da je nagovarjal na krivo prisego. Tega ne veruje.

Senat sklene, da se Turajlić za-
priseže. Na vprašanja predsednika od-
govarja, da je bil do leta 1906. mir in
sloga med Srbi in Hrvati, dokler ni
obtoženi učitelj Matijašević s pomočjo
pakraških dijakov in nekega Črnogorca
začel učiti ljudstvo o srbstvu. Enkrat
je šel na večer pod solo v Strmem in
je slišal, da znotraj govore. Izvolimo
predsednika, ta zemlja je bila in mora
biti, svet srbske, pojdimo na zborovanja
in učimo srbstvo. Od takrat pa do leta
1907. so imeli zmiraj tajne sestanke v
šoli. Pravi, da sem jaz Stojko Dohrman
nagovarjal, da krivo izpove, a istina
je, da je ona nagovarjala Šipaka, naj
pove, da sem mu jaz dal 50 gold., da
krivo priča.

Drž. pravdn.: Aha! Sem si tako
mislil, da bo kaj takega.

Zagovorniki: Naj se zasliši. (Nemir
med obtoženci).

Prda.: Ali hočete biti mirni, ali
vas dam takoj disciplinirati.

Turajlić nato obširno pripoveduje
o volilnih sodbah, na katerih se je ki-
čalo: "Živijo dr. Stojanović! Živila
Srbija!" Med narodom se baje govori,
da se osnuje neko sokolsko društvo, ki
bo imelo pravico udariti in streljati.
Nekoč je namreč srečal nekaj pijanih
kmetov, ki so mu odgovorili na vpra-
šanje, odkod da gredo, da so se sekli in
da smeje udariti in streljati, tako jim
je baje rekel Stojko Radovanović. Klicev
o kralju Petru ni slišal, pač pa so se
prepevale pesmi o Dušanovem carstvu.
Bil je pristaš obeh srbskih strank, a
sedaj ni nobene več, ker so protivladne.

Prda.: Da, da, vi držite z vlado.

Priča: Jaz ne morem biti z onimi,
ki delajo proti mojemu kralju.

Prda.: Ste li čuli, da se je go-
vorilo proti kralju?

Priča: Kako ne? Vlada in kralj
je vendar jedno in isto.

Dr. Lukinić konstatira velike raz-
like med današnjo izpovedbo in ono v
prvem zaslišanju. Na kolodvoru v Sani
se je priča razgovarjal z dvema gospo-
dičama in rekel, da mu je pre-
iskovalni sodnik rekel, da bo
lahko obtožence provociral.
Potem pokaže zasliševalni zapisnik, ki
ga je sestavil preiskovalni sodnik Ko-
sutić in konstatira stvari, katere je
priča danes izpustil. Vendar ne stoji
nikjer v današnjem zapisniku, da se
je prejšnji izgubil.

Dr. Bertićeva vprašanja predsednik
redno odklanja, zato prijavi dr. Bertić
ničnostno pritožbo.

Obtoženi Obliković točno pobija
vse izpovedbe priče. Turajlić je rekel,
da se je v novembru skrivil v koruzo
in prisluskaval, docim se koruza že v
septembru potrga in požanje.

Prda. po poldrugournem odmoru
javi sklep senata, da se dr. Lukinić
podeli stogi ukor. Kar se
tiče onega zapisnika, ki ga je pokazal
dr. Lukinić, pravi, da ga je primerjal
s 4. polo zapisnika, ki je med spisi,
in našel, da je popolnoma jednak oni
poli. Jednako črnilo, jednak rokopis,
tudi jednaka vsebina, samo v nekih
nebitvenih stavkih se loči od njega.
Danes je Turajlić v vsem potrdil svoje
izpovedbe pred preiskovalnim sodnikom.
Ker je Turajlić hotel, da se nekaj
popravi, se je ona pola zavrgla in
se sestavila druga pola. Prva je pa
ostala pri pisarju in tako prišla v roke
zagovorniku.

Dr. Lukinić predlaga, da se pre-
čita njegov fragment in originalni za-
pisnik, čemur se agodi.

Obtoženi Kačar odločno zanika, da
bi bil na kakih tajnih sestankih. Pravi,
da ga je Turajlić zmiraj tožil, in da
ga je zato naznanil sodišču. Stvar še
do danes ni rešena. Odično pobija, da
bi on govoril o kralju tako kakor pravi
Turajlić. Na shodu v Crkvenem Boku
se ni govorilo o Srbiji. Bilo je navzočih
tudi 10 Hrvatov.

Obtoženi Čorčić pravi, da je bil
tisti dan, ko se je vršil sestanek, na
katerem ga je baje videl Turajlić, na
gostiji. Sam namestnik drž. pravdnika
Stožir mu je rekel, da ni kriv ni-
česar in da je samo zato za-
prt, ker ni hotel pričati proti
ostalim obtožencem.

Obtoženi Matijašević izvaja, da sta
si že od l. 1903. v sovražstvu s pričo.
Nočnim sestankom ni mogel prisostvo-
vati, ker zvečer po 6. uri ni smel iz
hiše, ker je Turajlić iz hiše nanj
streljal.

Obtoženi Radanović pravi, da je
priča najbolj zabavljaj proti hrvatski
zastavi. O cirilici mu predsednik ne
dopusti govoriti.

Nato pride do polemike med dr.
Lukinićem in državnim pravdnikom
radi zgoraj omenjenega zapisnika. Na-
daljevanje razprave je danes.

Volitve v nemški mestni skupini.

Brezice: Dr. Sernec 27, Rosina 24,
Verstovšek 2, Stallner 62, Woschnagg
62 glasov.

Najnovejša brzjavna in telefonična poročila.

Novi veleizdajski proces v Zagrebu.

v Zagreb, 24. maja. (Brz. "Nar.
Dn.") Letos v oktobru se začne obrav-
nava drugega procesa in sicer proti di-
jakoma Ljubiću in Kohanoviću iz Ko-
stajnice in dr. Miladinoviću iz Rama,
ki so obtoženi, da so dobivali iz vo-
jaškega arzenala v Kragujevcu bombe
za nacionalistične in anarhistične na-
pade. Daljnih udeležencev še iščejo.

Ogrska ministerska kriza.

v Budimpešta, 24. maja. (Brz. "Nar.
Dn.") Danes opoldan je bil ministerski
svet, ki se je bavil s političnim polo-
žajem. Vodja ministerstva dr. Wekerle
se danes odpotuje na Dunaj, kjer ga
jutri sprejme cesar v posebni avdienci.

Protestno zborovanje proti ka- toliškemu shodu.

v Inceest, 24. maja. (Brz. "Nar.
Dn.") V naprednih krogih se z veliko
vnemo dela na to, da bi se priredilo
veliko protestno zborovanje proti zad-
njemu katoliškemu shodu.

Vseslovanski kongres v Petro- gradu.

v Petrograd, 24. maja. (Brz. "Nar.
Dn.") Danes so dospeli semkaj zastop-
niki avstrijskih Slovanov, da se udele-
žijo seje vseslovanskega odbora.

v Petrograd, 24. maja. (Brz. "Nar.
Dn.") Kot odposlanci na vseslovanski
kongres so prišli izmed Čehov Klofač,
Dürich in Kramář, izmed Hrvatov dr.
Tresić-Pavičić ter več Poljakov in Bol-
garov. Gosti se sprejeli na kolodvoru
predsednik grof Bobrinski.

Turcija.

L. Carigrad, 24. maja. (Brz. "N. D.")
Veliki vezir bo danes popoldan v zho-
nici prebral program nove vlade.

b. Carigrad, 24. maja. (Brz. "N. D.")
Turški listi poročajo, da je Visoka porta
dovolila Srbiji prevoz vojnega mate-
rijala s pripombo, da to ni nikak pre-
cedenčni slučaj in da vsa določila trgo-
vinske pogodbe o tem predmetu še na-
dalje ostanejo v veljavi.

Različne vesti.

Benetke, 24. maja. (Brz. "N. D.")
Mati ruskega carja, ki je dalje časa
bivala skupno z angleško kraljico
Aleksandro v Benetkah, je nagloma
odpotovala. Dobila je baje več važnih
brzjav iz Petrograda in Rima in je
tako zapustila mesto. Na kolodvoru jo
je občinstvo izvižgalo. Govori se, da
se je nameraval na carico anarhističen
napad.

Po svetu.

d. Cerkveni kor se je zrušil med
mašo v samostanski cerkvi Dal Gill
pri Lizboni na množico. 200 pevcev je
bilo na korn. Dozdaj so našli 7 mrtvih,
25 težko in 40 lahko ranjenih.

d. Umrl je predsednik amerikan-
skega petrolejskega trusta, Rogers.

v Nadporočnik Bartunek, ki je ustre-
lil v Davosu letovčarja Mulderja, je bil

obsojen od kantonskega sodišča v Churu
na 6 mesecev ječe, pri čemu se vra-
čuna 6 tedenski preiskovalni zapor.

v Roosevelt proti Telstoju. "Out-
look" prinaša nek članek Roosevelta o
pohujševalnem vplivu Telstojevih nau-
kov. Po Rooseveltovemu mnenju je Tol-
stoj poleg vseh svojih vrlin pravno po-
kvarjen človek, kar se najbolj razvidi
iz "Križarske sonate". Pač ameriška
sodba.

A Novi svetovni jezik "Solresol".
V Parizu je predaval prof. Boleslav
Gajevski o novem svetovnem jeziku,
ki se snuje na muzikalnih, telefonskih,
tajnih in nemih principih ter se zove
"Solresol". Ta jezik ima samo 2060 be-
sed, ki so kombinacije sedmerih glasov
glasbe. "Solresol" se more pisati v se-
kiricah in številkah, more se govoriti,
izraziti z znaki, igrati na glasovirju
in trobiti na rog ter tudi signalizirati.
Ta jezik zveni zelo muzikalično, n. pr.:
"Sovražnik ima mnogo vojakov" se
pravi v "Solresolu": "Sidoni famisol
fa mifare fasi". Na koncu svojega pre-
davanja reče prof. svojim poslušalcem:
"Solresol" sisol" kar pomeni: "Na svi-
denje, gospoda!" Trajalo bo še najbrž
mного let, predno ta "Solresol" po-
stane svetovni jezik.

Društvene vesti.

v "Sava" društvo svobodnemiselnih
akademikov na Dunaju si je na l. iz-
rednem obnem zboru dne 19/V. izvo-
lilo za letni tečaj 1909 sledeči odbor:
cand. iur. Mile Jenko predsednik, teh. n.
Rudolf Kralj podpredsednik, iur. Martin
Čuš tajnik, cand. iur. Franc pl. Pre-
merstein blagajnik, cand. med. vet. Jo-
sip Bertocelj knjižničar, teh. n. Ferdi-
nand Kranjec arhivar, med. Anton Ko-
šmely gospodar, cand. iur. Otokar Baš
in med. Ivan Fras namestnika.

v Izkaz "Podpornemu društvu za
slov. visokošolce na Dunaju" dalje po-
slanih prispevkov, katere so darovali:
150 K: Narodni sklad v Gorici;
100 K: Tržaška posojilnica in
hranilnica; po 50 K: Notranjska
posojilnica v Postojni; in Hranilnica in
posojilnica v Smarju pri Jelšah; 40 K:
Posojilnica v Logatcu; po 30 K: Poso-
jilnica v Ormožu in Skotji Loki in žu-
panstvo v Postojni; po 20 K: gg. Ivan
Knez veleposestnik v Ljubljani, Dr.
Fran Revšič, c. k. dež. sod. svetnik v
Trstu in "Mars" na Dunaju; po 10 K:
dež. sod. svet. Dr. Ivan Pekolj in prof.
Dr. Ivan Regen na Dunaju, odvetnik
Dr. Ferd. Müller in prof. Stefan Pod-
boj v Celovcu, notar Jak. Kogelj v Ložu,
prof. Dr. Jos. Mencej v Idriji, odvetnik
Dr. Fran Rosina v Mariboru in zdrav-
nik Dr. Ivan Verčen v Sežani; po 8 K:
A. Schrey na Jesenicah; po 6 K: fin.
kom. Evald Howanski, min. konc. Dr.
Leo Starč in ravnatelj Ivan Tomažević
vsi na Dunaju; po 5 K: sodnik Franc
Vidmar v Ajdovščini, sod. svet. Josip
Sitter v Brežicah, prof. A. Tavčar in
nadporočnik Ivan Velkaverh v Ljub-
ljani, prof. Alfonz Vales v Mariboru, A.
Paulin v Podbrežju in okr. zdravnik
Dr. Alojzij Kraigher pri sv. Trojici v
Goricah; po 4 K: Jos. Urbančič v Ba-
žovici pri Trstu; po 3 K: Lavoslav
Cvetnić in Dr. Jos. Tomišek v Ljub-
ljani in Praydoslav Rebek v Pazinu;
po 2 K 50 vin.: Fran Berlec v Kan-

diji; in po 2 K: Dr. Fran Kogoj, Je-
senice, župnik Ant. Kolar, St. H. okr.
glavar St. Lapajne, Ljubljana in Jak.
Žnider na Dunaju. Skupaj: K 704 50.
— Darove sprejema blagajnik
Ivan Luzar, nadrevident j. ž v
p. Dunaj, III./3, Reiserstr. 27.

Loterijske številke.

Trst, dne 23. maja 1909: 31, 77, 8, 35, 6.
Linc, " " " " 84, 51, 24, 11, 74.

Dobro izvežbanega starejšega

pomočnika

mesane stroke, izurjenega v
računstvu in pisavi, sprejmeta

Norbert Zanier & sin
Sv. Peter v Savinski dolini.
259 3-3

Soliden

trgovski sotrudnik

dobro izurjen v mešani, posebno želez-
niški stroki, želi mesto do 15. junija
premeniti.

Blagohotne dopise se prosi pod
"Ropotolina" na uredništvo našega lista.
260 8-8

Sprejme se tako dobro izvežban

kuhar

za zasebno hišo z mesečno
plačo 80 K ali pa tudi za
konska, mož kot kuhar, žena
za hišna dela ali kot šivilja
v kraju. — Ponudbe na rav-
nateljstvo krapinskih toplih
Hrvaško. 264 3-2

Ignac Božič

narodni krojač v Mariboru
v dr. Rosinovi hiši, Tegethoffova c. št. 16

se priporoča slavnemu občinstvu v

izdelovanje vsakovrstne obleke za
gospode. — Velika zaloga blaga na
razpolago. 26 51-18

Cene nizke. — Postrežba točna.

Velik kinematograf

v salonu hotela pri 'belem volu' vhod v Samostanski ul. 8.

Naznanjam cenjenemu občinstvu iz Celja in okolice, da priredim za

binkoštno praznike

posebne predstave in sicer v nedeljo in ponedeljek ob pol 10. in 11. uri
predpoldan, in popoldan ob 3., pol 5., 6. in 8. uri. Videti se bo potres v
Mesini in druge najnovejše slike. Vsak torek in soboto nov program. —
Vsako sredo in soboto predstava za šolarje z vstopnino
20 vin. — Vsak dan zvečer ob 8. uri velika predstava.

Za obilen obisk se priporoča

Al. Breclj, posestnik kinematografa.

